

Dikke takken eerst

Bomen snoeien is een verantwoordelijk werk. Het bepaalt hoe de boom er later uit gaat zien.

Snoeien heeft effect op de gehele boom, dus ook op het gedrag en de groei van de wortels.

Snoeien vergt kennis en visie. De boom die nu mooi is, moet na het snoeien ook nog mooi van vorm zijn. Maar ook over een aantal jaren nog fraai ogen. Het begint al met de jeugdsnoei.

TEKST: PIUS FLORIS – FOTO'S: MARCO BLOM, PIUS FLORIS

Dit artikel is het eerste van drie artikelen die geheel gewijd zijn aan het snoeien van bomen in de verschillende leeftijdscategorieën. Nu behandelen we de jeugdsnoei. Het volgende artikel gaat over begeleidings-snoei en het derde artikel gaat over het snoeien van volwassen bomen. Alle drie de categorieën vergen een andere aanpak en benadering.

Kruin omhoog brengen

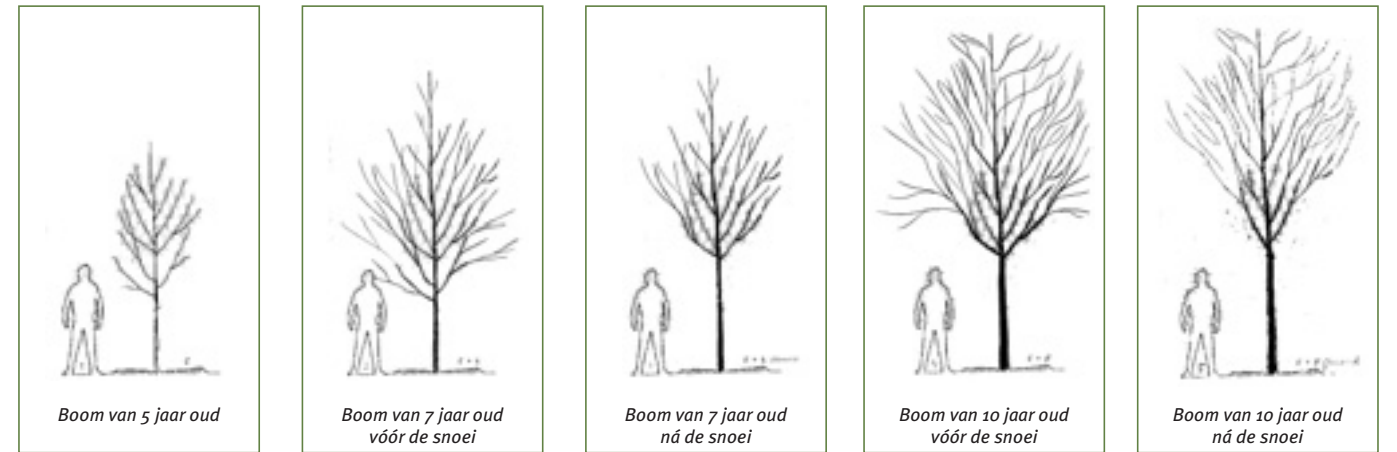
De eerste en algemene vraag is echter "Is dat snoeien wel nodig?" Die vraag is op een golfbaan heel makkelijk te beantwoorden met een simpel: Ja! Zoals bomen in het bos van nature lang en smal groeien door lichtconcurrentie, zo groeien alleenstaande bomen op golfbanen laag en breed uit.

Ongesnoeide bomen kunnen wel heel erg mooi zijn, maar op een golfbaan zouden de spelers er behoorlijk last van kunnen ondervinden. Hun takken

Door al in de jeugdsnoeifase dikke takken bij elke snoei de dikste takken weg te snoeien, voorkom je later verminking van de kruin als deze inmiddels dikker geworden takken alsnog moeten worden weggesnoeid. Links is dus fout en rechts is goed met relatief dunne takken die nog probleemloos kunnen worden gesnoeid.

zouden tot op de grond reiken en de kruinen zouden zeer breed worden. Om dat te voorkomen wordt al vroeg in het leven van de boom begonnen

Een kruin groeit niet mee. Deze moet je geleidelijk omhoog brengen door van onderen te snoeien.

met jeugdsnoei. Een boom groeit door celstrekking van de twijgen en het vormen van groeiringen of jaarringen. Dit houdt in dat elke cel die in een boom wordt gemaakt altijd op precies dezelfde plaats blijft zitten. Elke tak en twijg blijft dus altijd op precies dezelfde

plaats zitten en wordt op die plek allen maar langer en dikker. De boom wordt wel langer door groei van de top, maar de kruin groeit niet omhoog. Het is dus zaak om de kruin van de boom geleidelijk mee omhoog te brengen. De illustraties geven weer

hoe dit beeld er globaal uitziet in de eerste tien jaar.

Pius Floris is directeur van Pius Boomverzorging in Vught, telefoon (073) 656 26 95, www.piusfloris.nl
Pius Floris organiseert in de winterperiode speciale lesdagen jeugdsnoei voor greenkeepers.

6 Basisregels

Voor het uitvoeren van jeugdsnoei zijn er een aantal basisregels die uitstekend voldoen. Per regel wordt een uitleg gegeven.

1 Snoei alleen hele takken weg

Snoei dus tot aan de stam en geen gedeelte van een tak. De reden hiervan is dat deze takken binnen enkele jaren toch worden afgezaagd.

2 Snoei maximaal 20% van de takken weg

Bij het snoeien van een jonge boom worden eerst de takken geteld die dikker zijn dan een vinger. Daarvan mag maximaal 1/5 worden weggesnoeid. Dit wordt gedaan om te voorkomen dat er teveel blad ineens uit de boom wordt gezaagd. Dit leidt namelijk tot de groei van 'waterloten'. Deze scheuten worden gevormd bij een stresssituatie waarbij er te weinig suikers beschikbaar zijn voor groei.

3 Dikste tak eerst

De diktegroei van de dikste takken in een boom is bijna kwadratisch in omvang. Omdat jonge bomen onder ideale omstandigheden eens per 3 jaar worden gesnoeid zou een tak van 3 cm doorsnede in drie jaar tijd ineens een tak worden met een doorsnede van 6 cm. Omdat voorkomen moet worden dat zich in de jeugdsnoeifase dikke takken ontwikkelen is het van belang om bij elke snoei de dikste takken eerst weg te snoeien, zodat later geen verminking van de kruin optreedt als deze inmiddels dikker geworden takken alsnog moeten worden weggesnoeid.

4 Geen overstaande of boven elkaar staande takken gelijktijdig snoeien

Takken die tegenover elkaar staan moeten niet gelijktijdig worden weggezaagd. Op deze wijze wordt voorkomen dat de stam onevenredig verzwaakt.

5 Voorkom vorming van dubbele toppen tot driekwart van de definitieve hoogte

Dubbele toppen vormen altijd problemen om de simpele reden dat een dubbele top eigenlijk een dubbele stam is. Deze toppen lijken misschien op takken maar hun aanhechting is altijd verraderlijk. Bomen met dubbele toppen worden in de regel niet eens volwassen. Meestal scheuren de dubbele toppen al uit voordat de boom tot maximale ontwikkeling is gekomen. Omdat elke boom een ander groei-karakter heeft is de regel tot driekwart van de definitieve hoogte belangrijk. Een Prunus soort die maar 7 meter hoog wordt, hoeft dus boven de 5 meter niet meer van een dubbele top worden ontdaan, terwijl een eik tot een hoogte van minstens 20 meter geen dubbele toppen mag ontwikkelen omdat zij met gemak 25 meter hoog worden.

6 Doe weinig en kom regelmatig terug

Het vergt tijd om een nette en fraaie boom te krijgen. Als om de drie jaar wordt gesnoeid is dat in de regel prima. Probeer nooit om achterstallig onderhoud ineens weg te werken door grote hoeveelheden takken weg te zagen of de boom ineens hoog op te snoeien. Dit leidt alleen maar tot veel waterloten en dus nog meer snoeiwerk.